

Az Országgyűlés
Törvényalkotási Bizottsága

Hivatkozási szám a TAB ülésén:
1. (H/12798.)

A bizottság
Demokratikus Koalíció frakciójához
tartozó
tagjainak javaslata.

Javaslat módosítási szándék megfogalmazásához
a Törvényalkotási Bizottság számára
az Országos Fogyatékosügy Programról (2026-2036.) szóló
H/12798. számú határozati javaslatához

Módosítópont sorszáma: **1.**

Határozati javaslat érintett rendelkezése: **Új 3. pont**

Módosítás jellege: **kiegészítés**

3. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy

a) az ENSZ Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló Egyezmény tényleges végrehajtása érdekében:

aa) hozzon létre független ellenőrző testületet, amely nyilvánosan értékeli az állami és önkormányzati intézkedéseket, és szankcionálja a mulasztásokat.

ab) az állami és önkormányzati intézmények, közlekedési eszközök és honlapok legyenek valóban akadálymentesek. Az akadálymentesítés uniós forrásait civil szervezetek bevonásával és ellenőrzésével kell felhasználni.

ac) a szolgáltatásfejlesztési politikákat az ENSZ-egyezményben meghatározott, az önálló életvitelt és társadalmi részvételt elősegítő elvek mentén dolgozza ki, különös hangsúlyt fektetve a szociális innovációkra és a közösségi alapú szolgáltatásokra.

b) dolgozza ki az önálló fogyatékosügy minisztérium vagy fogyatékosügy kormánybiztos feladat- és hatásköri kereteit, amely a fogyatékossgal élő személyeket érintő ügyeket integrált módon, az oktatás, a szociális ellátás, az egészségügy, a foglalkoztatás és a társadalmi felzárkóztatás területein összehangoltan kezeli.

c) írjon elő kötelező érdekképviselési konzultációt minden jogszabály-előkészítésnél.

d) adjon garanciákat az Uniós források célzott és átlátható felhasználására.

e) vizsgálja felül a szociális törvény és a szociális szolgáltatások rendszerét, és tegyen intézkedéseket:

ea) a szociális szakmában dolgozók – különösen a fogyatékossgügyi területen tevékenykedők – bérének rendezésére,

eb) a szakmai utánpótlás biztosítására,

- ec) a szociális szféra leépülésének megállítására, a méltó munkafeltételek megteremtésére.
- f) dolgozza ki a pszichológiai és közösségi támogatás országos rendszerének fejlesztését, különös tekintettel a fogyatékossgal élő személyekre, hozzátartozóikra és az ápolást végzőkre az alábbiak szerint:
- fa) a térítésmentes pszichológiai tanácsadás elérhetővé tételét minden járásban,
 - fb) önszorgító és sorstársi csoportok létrehozásának és működésének támogatását,
 - fc) a nappali ellátó és közösségi központok fejlesztését, ahol az érintettek szakmai és érzelmi támogatást, közösségi programokat és regenerálódási lehetőséget kapnak,
 - fd) a program megvalósítását a helyi önkormányzatokkal, civil szervezetekkel és szakmai kamarákkal együttműködésben szervezze meg, regionális szinten összehangolt módon.
- g) dolgozza ki és terjessze elő az ápolási díj összegének a mindenkor érvényes minimálbér szintjére történő emelését, valamint a jogosultsági szabályok felülvizsgálatát oly módon, hogy az a nyugdíjas szülőkre is kiterjedjen, akik idősödő, fogyatékossgal élő gyermeküket otthonukban gondozzák, és jelenleg semmilyen ellátásban (GYOD, ápolási díj, tartós ápolást végzők időskori támogatása) nem részesülnek csupán azért, mert korábban teljes munkaidőben dolgoztak, biztosítva ezzel az otthonápolást végző hozzátartozók méltó megélhetését.
- h) dolgozza ki a fogyatékossgal támogatás sávós rendszerének bevezetését, amely a fogyatékossgal mértékét, illetve az önálló életvitel támogatási szükségletét arányosan tükrözi.
- i) terjesszen elő jogszabály-módosítást a fogyatékossgal támogatás értékállóságának biztosítására, oly módon, hogy annak éves összegét az infláció mértékéhez kötötten automatikusan emelni kell.
- j) terjesszen elő jogszabály-módosítást annak érdekében, hogy az otthoni ápolási tevékenység teljes időtartama teljes körű nyugdíjjogosultsággal kerüljön elismerésre a társadalombiztosítási rendszerben.
- k) dolgozza ki a személyi segítség országos lefedettségű rendszerének koncepcióját („personal care – voucher rendszer”), beleértve:
- ka) az érintettek maguk választhassák meg segítőiket, életvitelüket és szolgáltatásaikat,
 - kb) a jogszabályi keretek megfogalmazását,
 - kc) a szervezeti és finanszírozási modell kialakítását,
 - kd) a szakmai alapelvek és működési standardok meghatározását.
- l) gondolja újra a támogató szolgálatok rendszerét, különösen:
- la) a személyi segítséget kiegészítő, önálló funkcióik meghatározására,
 - lb) a területi lefedettség bővítésére,
 - lc) az ellátotti igényekhez igazodó kapacitásbővítésre.
- m) teljes körűen szabályozza újra a segédeszköz-ellátás rendszerét, különös tekintettel:
- ma) a kölcsönzési rendszer bevezetésére,
 - mb) a kihordási idő korlátjának eltörlésére,
 - mc) a szükségletalapú, képessé tételre irányuló jogosultsági elv érvényesítésére.
- n) újítsa meg a támogatott foglalkoztatás rendszerét a minőségi, hosszú távú munkahelyek és a valós bérgarancia megteremtése érdekében.
- o) dolgozza ki és hajtsa végre a támogatott lakhatási formák országos hálózatának bővítésére vonatkozó programot, amelynek célja, hogy a fogyatékossgal élő

személyek saját otthonukban vagy közösségi lakókörnyezetben, személyre szabott segítséggel élhessenek.

p) biztosítsa, hogy a támogatott lakhatási formák fejlesztése:

pa) ne csupán formálisan, hanem ténylegesen az intézményi elhelyezés alternatívája legyen,

pb) magában foglalja a kisebb, családias léptékű lakások, házak kialakítását,

pc) valamint a helyi önkormányzati bérlakásprogramokhoz való hozzáférés bővítését és a személyi asszisztencia szolgáltatások rendszeres biztosítását.

q) a támogatott lakhatási szolgáltatások koordinációját regionális szinten szervezze meg annak érdekében, hogy a vidéki térségekben élő fogyatékossgal élő személyek is hozzáférhessenek az önálló életvitel lehetőségéhez.

Indokolás

A Demokratikus Koalíció 150 pontos programjának egyik legfontosabb pillére az emberi méltóság, a szolidaritás és az esélyegyenlőség helyreállítása Magyarországon. A benyújtott javaslatok e program szellemében születtek: arról szólnak, hogy senki ne éljen kiszolgáltatottan, ne maradjon magára, és minden ember élete számítson. A javaslatot a fogyatékossgügyi szakmai és civil szervezetekkel egyeztetve dolgoztuk ki.

A fogyatékossggal élő emberek és az őket ápoló hozzátartozók ma sokszor láthatatlan hősök: azok, akik nap mint nap a legnagyobb terheket viselik, mégis a legkevesebb elismerést kapják. Az ő munkájuk, szeretetük, kitartásuk tartja össze a közösségeket – és sok esetben magát a rendszert is. Ezek az emberek nem könyöradományt, hanem megbecsülést és biztonságot érdemelnek.

A javaslatok célja, hogy a társadalom végre elismerje: a fogyatékossg nem egyéni tragédia, hanem közös felelősség, amelyet csak együtt, egymást támogatva tudunk méltón viselni. Ezért van szükség egy önálló fogyatékossgügyi minisztériumra vagy kormánybiztosra, aki nem pusztán adminisztratív szereplő, hanem az érintettek valódi szószólója a kormányzati döntéshozatalban.

Ezért kell garantálni, hogy az ápolók jövedelme elérje legalább a mindenkori minimálbért, és hogy az ápolásban eltöltött évek teljes értékű nyugdíjjogosultságot jelentsenek. Mert az, aki másokról gondoskodik, megérdemli, hogy róla is gondoskodjanak.

Ezért kell jogszabályban rögzíteni, hogy a fogyatékossgai támogatás értékálló maradjon, és ne veszítse el reálértékét az infláció miatt – hiszen a legelesettebbek megélhetése nem lehet a gazdasági bizonytalanságok áldozata.

És ezért kell végre valóban megvalósítani a támogatott lakhatás emberi és közösségi formáit: olyan otthonokat, ahol a fogyatékossggal élő emberek saját életet élhetnek, dönthetnek magukról, és a közösség részévé válhatnak – nem intézményi falak között, hanem emberi környezetben, segítő kezek között.

A lelki egészség és a közösségi támogatás hiánya ma Magyarországon különösen súlyosan érinti a fogyatékossgal élő személyeket és az őket gondozó családokat. Sokan magányosan, kimerülten, eszköztelenül küzdenek mindennapi nehézségeikkel, miközben a pszichológiai segítség gyakran elérhetetlen számukra anyagi, földrajzi vagy kapacitásbeli okokból.

A javaslat célja, hogy az állam ne csak az anyagi, hanem a mentális támogatásban is partner legyen. A pszichológiai tanácsadás, az önszegítő közösségek és a nappali ellátások megerősítése nemcsak szociális, hanem emberi jogi és közösségi kérdés is: a lelki biztonság a teljes élet része.

A Demokratikus Koalíció meggyőződése, hogy egy ország erejét nem a stadionok, hanem az emberség méri. Azt, hogy hogyan bánik a gyengébbekkel, az elesettekkel, az idősekkel és a fogyatékossgal élőkkel. Ha nekik jobb lesz, mindannyiunknak jobb lesz – mert az igazságos és szolidáris Magyarország nem álom, hanem közös cél.

E javaslatok ennek az országnak a lelkiismeretéhez szólnak. Ahhoz a hithez, hogy Magyarország lehet olyan hely, ahol minden ember számít, ahol a szív és az értelem egyszerre irányítja a politikát. Ezért ezek a javaslatok nemcsak szakmai programot, hanem erkölcsi köteleességet is jelentenek – egy emberibb, igazságosabb és szerethetőbb Magyarország érdekében.